

KREŠŤAN

POLITICKÉ A SPOLOČENSKÉ KATOLÍCKE NOVINY
 VYCHÁDZAJÚ KAŽDÚ SOBOTU NA ŠEŠŤNÁŠŤ STRANÁCH.

Predplatná cena:	Zodpovedný redaktor:	Redakcia a vydavateľstvo:
Na celý rok -- -- 4 koruny -- hal.	Dr. ALEXANDER ERNSZT,	Budapešť, IV. ker., Ferencz-József-rakpart 7. szék.
Na pol roka -- -- 2 " -- "	páp. komorník.	sem sa majú posielat' predplatky, taktiež dopisy do novin
Na štvrt' roka -- -- 1 " -- "	Majiteľ' a vydavateľ':	ohlasy a náhodné reklamácie. Ceny ohlasov dia tarify.
<i>Jednotlivé číslo 8 hal.</i>	JÁN MOLNÁR.	Rukopisy sa nazpak nedávajú.

Obrana gazdov a dedín.

Z vlastnej zkušnosti vie náš ľud slovenský, že vyslancovia kresťanskej ľudovej strany každú príležitosť použijú aby najvrelej, bezzistne a s celou oddanosťou zastávali jeho záujmy. Neunávené a odhodlané vystupovanie vyslancov kresťanskej ľudovej strany za hmotné a duševné blaho ľudu, nahliadnuť musí i náš najvztekľejší nepriateľ. Kto toto ale nenahliada, ten už tým dokazuje, že je zaslepený a bez citu spravodlivosti.

Za príležitosti pojednávania štátneho rozpočtu ministerstva orby, vyslanec kresťanskej ľudovej strany Karol Huszár, k obrane gazdov a dedín v krajinskom sneme povedal reč, v ktorej dôkladne posvietil na neprajné postavenie malých hospodárov a dedín a pri tom otvorene poukázal na záhubné šafárenie ministerstva orby. Štyridsať rokov je tomu, čo liberáli zúria v krajine a za ich panovania upadol v prvom rade stav hospodársky a na najnižší stupeň majetnosti klesly dediny. Mesta a nadovšetko hlavné mesto sa vyvíjaly, dediny ale upadly. V mestách riasť nádhery a luxus, v dedinách ale zmáha sa vyvandrovanie do Ameriky. Dediny spatrujeme prítomne ako zcela zanedbané a zpuště organizácie, ktoré vyzierajú dovan-drované cudzé elementy a najviac oškodujú ich tí, čo by sa o ich blahobyt starať mali.

«Sedliak je povolaný nahradiť to, čo druhým triedam spoločnosti v zápasoch o život chýba», povedá Ammon, pchvalne známy spisovateľ národnohospodársky. V dedinách aj narodí sa viac ľudí ako ich zomre, po dedinách

spatrujeme ľud pevný a zdravý a čo je zvlášť nej pozornosti hodné, ľud dedinský a hospodársky poskytuje čerstvej krvi, sily a energie i druhým triedam spoločnosti.

Stav hospodársky a dediny, ako krajine v každom ohľade veľaosožné živly zaslúžia teda, aby vláda a v prvom rade ministerstvo orby múdrymi nariadeniami starali sa o ich blahobyt a vývin. ponevác mohútny stav hospodársky a správne sriadené, majetné dediny životným záujmom sú celej krajiny.

Najväčšou príčinou hmotného poklesku našich gazdov sú neznesiteľné farchy, ktoré obťažujú ich pozemky. Nachodia sa síce ľudia, ktorí hovoria, že v Uhorsku najlepšie sa vede malým hospodárom, to ale není pravda. Svedčí o tom to, že u nás majetky veľmi často menia gazdov. Tak keď roku 1900 v 514 tisíc pádoch v hodnote 750 millionov korún premenily gazdov pozemky, roku 1905 počet pozemkov, ktoré premenily gazdov predstavuje nám hodnotu jedného miliardu. Najsmutnejšie je, že u nás pozemky veľmi často premieňajú gazdov následkom odpredaju na licitáciach. Takýchto pádov roku 1909 bolo 16 tisíc a to v hodnote 48 millionov korún. K čiastočnému aspoň zahateniu tejto príčiny hmotného poklesku našich gazdov, vláda nech sa o to stará, aby naši malí gazdovia ľahkým spôsobom zaopatriť si mohli požičky spojené s poistením života. V Holandsku tento systém je už od dávna známy, tam malí gazdovia 5-percentovné amortizačné požičky, spojené s poistením života, dostať môžu na ich pozemky. Zvláštnou povinnosťou je nadovšetko finančnístra, postarať sa o zodpo-

vedný spôsob, aby naši gazdovia lacnými amortizačnými požíčkami pomôcť si mohli.

Ďalšou príčinou hmotného úpadku našich gazdov je z roka na rok vždy viac vzrastajúce ubývanie lichvy. Dľa výkazov štatistiky od roku 1905 do roku 1908 klesol u nás počet rožnej lichvy o 206 tisíc; ošípaných o 568 tisíc kusov. Roku 1870 v Uhorsku bolo oviec 15 millionov, roku 1909 ale bolo ich už len 7 millionov kusov. Toto hrozné klesnutie lichvy vo veľkej miere zapríčinil ľahkomyselne prevádzaný vývoz z Uhorska do cudzozemska. Toto prevádzali zvlášte od r. 1901 do r. 1904. Tak na príklad r. 1904 vyviezli 1,032.000 kusov v hodnote 550 millionov korún. Roku 1908. ale miesto 1 milliona vyviezli len 411.000 kusov v hodnote 121 millionov; r. 1909. ale už len 246.000 v hodnote 111 millionov. Je to znakom toho, že u nás ubýva lichvy, čo zas zapríčiňuje stály poklesok našich hospodárov. O mnoho rozumnejšiu hospodársku politiku prevádzajú v Nemecku. Tam behom 30 rokov počet rožnej lichvy poriastol na 20 millionov, počet koní z 3 millionov na 4 milliony, počet ošípaných zo 16 millionov na 22 millionov.

Nesprávnu hospodársku politiku ale, akú prevádzali u nás liberáli, zvlášte označuje tá smutná okolnosť, že Uhorsko, ktoré má 3 milióny hektárov lúk, 4 milióny hektárov pasienkov a 9 miliónov hektárov hôr, prinútené bolo dovážať rožnej a zápražnej lichvy roku 1901 v hodnote 23 millionov, r. 1906 v hodnote 42 millionov a r. 1908 v hodnote 11 millionov korún.

Krom toho ale nesmieme zabudnúť, že r. 1900 platili sme za dovezenú drúbež 7 millionov korún a že za ovocie a zeleniny 156 millionov korún každoročne platíme cuozozemsku.

Pri takejto hospodárskej politike liberálov a aj terajšej vlády neni divu, už u nás s každým rokom vždy viac a viac upádajú hospodári a na vnivoč vychádzajú naše dediny. Takúto politiku nikdy nebude podporovať kresťanská ľudová strana.

**Zadovažujte predplatiteľov pre
Kresťana-!**

Súdobné pojednávanie

proti kňazom čacanského okresu v
Trenčíne.

(Pokračovanie.)

Kráľovský fiškus jako zástupca žaloby, žiadal predvolať do 100 svedkov, s ktorými dokazovať mienil body obžaloby, zdvihnutej proti menovaným duchovným. Ale sa zklamal a blamoval, bo všetkých asi 50 svedkov obžaloby, ktorých kráľ sedria vypočula a ktorí povybieraní boli výlučne z tábora liberálneho a pozostávali najviac zo židov, notárov, úradníkov a liberálnych pár sedliakov, proti katolíckym kňazom ani to najmenšie prestúpenie zákona nevedeli dokázať a preto v haňbe ostal kráľ. fiškus. Bo keď svedkovia obžaloby proti tým od nich nenávideným kňazom nič dokázať nemohli, obrana obmedzila sa len na niektorých, počtom asi 10 svedkov, ktorí svedectvami svojimi prispeli ku objasneniu veci a k dokázaniu nevinosti obžalovaných. Práve toto ale je veľké zadosťučinenie pre tých pánov duchovných, ktorých povláčili po všetkých liberálno-židovských novinách, osočujúc a pomlúvajúc ich z páchaných nezákonností, že vyše 50 svedkov obžaloby ani to najmenšie nevedeli proti nim dokázať.

Jedon z prednejších svedkov obžaloby bol Géza Glásel, žid, faktor zo Starej Bystrice, usilovný korteš a dobrý pohonič liberálnej strany prekršteného žida Léwayho; je to chlapčisko krátke, ešte mu len teraz počínajú fúzky šibať pod krivým nosom, ktorý má dosť veľký a jako zo svedectva jeho vysvitlo, všade ho vopchal; ani hlasu nemal a predsa sa držal za stĺp a obrancu vlasti, ale len na mastnej strane liberálnej. Vypočutý bol nasledovne:

Predseda: Máte vy z vlastnej zkušnosti vedomosť o tom, že by bol pán farár alebo pán kaplán ľud nezákonnitým spôsobom poburoval?

— O tom vedomosti nemám.

— Teda čo viete, rozpovedzte.

— Nuž taká bola mienka medzi ľudom rozšírená, že pozatvárajú kostoly, že sa prestane krstiť a že sa premenia viery. (Tak ako snád žid Léway učinil; svoju židovskú na kresťanskú premenil, starú vieru ale nezabudnul, novej sa

nenaučil a ostal tým najlepším priateľom židov. Red.)

— Od koho slyšal ste takúto mienku?

— Od staro- a novobystričanov.

Fiškus: Posudzoval ste vy túto mienku ľudí za vážnu alebo len za špás?

— Jako som videl, to nebol špás, lež vážne presvedčenie.

Fiškus: Kaplán Zaškvara čo povedal, keď sa liberálni voličia viezli na Čacu?

— Na to sa už nepamätám, to som zabudnul.

Fiškus usiluje sa posilniť pamäť svedkovi a napomenul ho, že počas vyšetovania sa lepšej vedel rozpamätať na to a svedčil takto do protokola: «nebudete bohatší, predali ste duše svoje».

Svedok Glasel odsekne fiškusovi:

— To nebolo tak a jak je to takto v zápisnici, tak je to chybné zanesené, lebo kaplán takto hovoril k voličom: «Nahí ste prišli na svet a nahí pojdete zo sveta». Pri druhej príležitosti ale, keď voličia odchádzali, ženy plakaly.

Fiškus: Prečo plakaly?

— Ja neviem prečo, len to som videl, že plakaly a kaplán bol medzi nimi.

Fiškus by len veľmi rád bol aspoň kúštiček «pekla» vybral zo svedka, preto sa ho ďalej pýtal, takrečeno do huby mu pchal to slovo «peklo»:

— Neplakaly tie ženy preto, že do pekla prindú ich mužovia?

Svedok nevedel čo odpovedať.

Obranca *Gyuriss* ku Glaselovi: Vy ste svedčil, že ste vyšiel od jedného voliča; čo ste vy u toho voliča činil?

Svedok pomýlene brblal a povedal vyhubave:

— Voličia tam už neboli, tí odesli na Čacu.

Obranca: A kto ich sprevádzal a srôtil na Čacu?

— My sme ich viezli — odpovedal Glasel.

Kaplán Zaškvara ku Glaselovi: Keď sa tí voličia viezli aj s vami, kto zastavil ten voz? Ja, či kto iný?

— Nie, my sme sami ostali stáť, aby sme ešte jedného voliča vzali sebou.

Na toto kaplán Zaškvara hodnoverne udal,

jako sa stala táto udalosť, z ktorej by kráľ. fiškus rád bol žalobu ukoval; vec udala sa nasledovne:

— Z toho voza jedon liberálny sedliacky volič, zaiste musel mať už dobre nafahané do modzgov tej liberálnej šlamastiky, vidiac na ceste pokojne stojaceho kaplána, chcejúc sa mu posmievať a v reči ho podchytiť, začal vykrikovať z toho voza proti kaplánovi: «Prindeme do pekla, tam nám bude teplo». (Ba jak dobre to vedel prorokovať o sebe; liberálny sedliak, antisemitický žid, ožratá baba a chudá sviňa sú skutočne pekelneho výhľadu. Red.) Kaplán opovrhnul vyzývavý výkrik tejto obludy, ale aj pochopil položenie, že toto môže byť židovský klepec, do ktorého ho chcú lapiť, aby ho mohli pre vyhrážku s peklom žalovať, len toľko prisvedčil žartovne: «Áno, v pekle je teplo a teraz je zimno».

A hľa, tu hneď kolké inkvizície, kolké podozrievanie pre takú darobnicu, pre takú maličnosť, len aby udreli na kňaza a povláčili ho pred svetom. Takto s veľikým bubnom započaté predstavenie vyšlo na verejný posmech.

So svedkom Glaselom ale sme ešte neni na konci. Druhý obranca dr. Neumann si ho ku koncu trochu vypožičal a predložil mu nasledujúce otázky:

— Vy ste voličov, liberálnych sedliakov sbieral na vozy a odprovádzal na Čacu; dostali títo voličia dačo?

— Nedostali.

— Vy ste im nedal nič?

— Nie. (Ba či by aj tí voličia to isté povedali? Red.)

Obranca dr. *Neumann*: Vás v deň volby na Čaci keď ste sa vtisnul do tábora ľudovej strany, trikrát odtiaľ vyhodili. Je to pravda?

Svedok Glasel pyšno vypnul hlavu, aby sa zdál väčším, poobzierať sa kol do kola a takto odpovedal:

— Áno, to je pravda; lež preto ma vyhodili, lelo so ma báli.

Na to nastal v sieni hrozitánsky smiech a všeobecne veselá nálada, bo Glasel je na rif dlhý pidimužik, ktorého ledva vidieť od zeme a keď by ho volaktorý volič zo Starej Bystrice do rukáva hune strčil, ani ten veľký krivý nos by mu ztade nevykúkal a toto chúda povedá o

sebe, že celý tábor urostených chlapov sa ho bojí!

Svoje slávne účinkovanie pri volbe, taktó neslávne skončil pred súdom Géza Glásel.

Obžaloba dobre vyhladala svojich svedkov, ktorí keď by len to najmenšie boli vedeli o tých nenávidených kňazoch, ó jak radostne by boli svedčili proti nim!

Nasledujúci svedok bol zase len žid: Dávid Khon, krčmár zo Starej Bystrice. Svedčil, že farára cez celý čas ani nevidel. Kaplána jedonkrát videl stáť s organistom na ceste a počul jako povedal: «Už ste sa Judášom predali.» (Nuž za túto výpoveď najviac len tí liberálni voličia by mohli kaplána žalovať pre urazenie na cti a nie kráľ. fiškus pre kortošovanie zo sviatosťami; ponevác to ale tí otázoční voličia neučinili, zaiste to bola pravda, čo pán kaplán udajne povedal. Red.)

Pán Khon svedčil ďalej, že mu Jozef Durigal v horách pri práci to povedal, že jak liberálna strana zvíťazí, vtedy zatvorí kostoly, kde to počul, kto mu to ale povedal, to svedok nevie.

Pán kráľ. fiškus sa len to dotazoval od p. Khóna, že či snád ten Durigal aspoň obdálne nevravil to tak, že to od kňazov počul, ale nič nemohol z Khóna vytiahnuť, čo by jeho žalobu bolo mohlo podporovať.

Na otázku pána Gyurissa nevedel Khon povedať, či bolo u ľudu počas volebných pohybov oduševnenie, lebo že on bol neutrálny, do volby se nemiešal, nikde nešiel, ani na programnú reč ľudového kandidáta, ani na Tomankovu mondóčku; na ďalšie otázky obrancu ale musel predseda uznať, že sa s liberálnymi voličmi na volbu viezol, štyroch aj dľa mena udal. keď sa ho ale obranca ďalej pýtal:

— Dal ste dačo tým liberálnym sedliakom, s ktorými ste sa viezol?

— Nie.

— Dostali dačo?

— Nie.

— Nerozkázal ste im dačo?

— Nie. Oni si síce rozkázali večeru, ale za svoje peniaze.

Obranca sa ďalej vyzvedoval:

— A kde si títo liberálni sedliacki voličia tú večeru rozkázali?

— U mňa.

Toto všetko ho ale nemýlilo v tom, aby o sebe pevedal, že on bol neutrálny a do ničoho se nemiešal a nikde nešiel. (Radi by sme videli takého liberálneho sedliaka, ktorý sa na volbu veze a za svoje peniaze si rozkáže večeru. Red.)

Jozefa *Slučíaka* vypočuli jako nasledujúceho svedka. Toto je jedon z tých, ktorý svedčil jako žid fiškal *Orván*, že on, jako rozumnejší medzi sedliakmi z okresu pre jeho rozum a múdrosť pripojil sa ku liberálnej strane. (V čacanskom okrese túto rozumnosť a múdrosť ináč poznajú aj ináč menujú. Red.) Pre ten rozum, ktorý mu až kypí, je spolu aj obecným rychtárom v Novej Bystrici a jako jeden z tých múdrejších aj svoju obec zná maďarským menom: Ujbistrica, pred súdom pomenovať. Obžaloba na jeho svedectvo pri vyšetovaní dané veľkú váhu klade. Je on chlap tváre ináč príjemnej, že by mu lepšej svedčalo byť ľudákom, jako v tábore všeliakých vytreštencov liberantských; snád pre túto príčinu sa ho aj predseda ponajprv opýtal:

— Na koho ste hlasoval?

Na to on, jako dobrý žiak svojho notára odpovedal:

— Na vládnu stránku.

Že by boli farar a kaplán starobystrickí búrili ľud, o tom nič nevie; však ale hned ho upozornili, že po volbe ináč vyprával a spomínal Judášov v súvislosti so starobystrickými kňazmi, že by títo, dľa jeho udania boli mali Judášmi nazývať liberálov; pán rychtár novobystrický ale na pravú cestu priviedol pánov sudcov a kráľ fiškusa, keď vysvetlil im vec nasledovne:

— Moja žena mi vyprávala, že jej susedky a všeliaké iné ženy vyprávaly také veci ale ani ja ani moja žena to od pána farára nepočula a to už aj tak bolo po volbe.

Kráľ. fiškus predseda bol zvedavý, jako zachodil dobrý ľudácky novobystrický kresťanský ľud s liberálmi po volbe, preto sa pýtal pána rychtára:

— No teda pán rychtár, neposmievali sa z vás a z tých ostatných voličov za to, že ste na liberálnu stranu hlasovali?

— *Mne sa neposmievali.* (Zaiste sa báli toho mnoho rozumu a tej rychtárskej palice. Red.)

Ale z mojej ženy a z mojich detí veru áno, *ale len staré baby* a vykrikovaly na nich, že v Čaci Krista zakopali. (Susedky, kmotričky, ženy, staré baby, povedala — povedala atď., no veru pekné dôkazy obžaloby. Red.) Ani sa ďalej o tomto kráľ. fiškus nevypytoval; zvedavý bol však, jako smýšľa Slučják o Hančinskym a o Hančinovi, kollégoch to starobystrických Hančinsky bol rychtárom, Hančin je rychtárom, Slučják je tiež rychtárom, sluší sa teda solidarným byť, preto o týchto súdruhoch svojich Slučják len dobré vedel povedať.

Obranca obžalovaných tiež trochu poštegľil pána rychtára novobystrického dakolkými otázkami. Tak na príklad:

— Pán rychtár, vy to vieté posúdiť, jako múdry chlap, bolo vo vašej obci oduševnenie za ľudovú stranu?

— To som nezkúsil — odpovedal Slučják. (Zaiste, bo on sa musel oduševňovať za liberálnu stranu a nemal kedy zkúmať náladu občanov, ale o tom dobre musí vedieť, že hrdí a slávni novobystrickí voličia ešte nikdy na liberanta nehlasovali, len rychtár, notár a židia sú tam liberálmi, to jest vždy za vládu; aj za ľudovú stranu boli, keď bola pod koalíciou na vláde. Red.)

(Pokračovanie nasleduje.)

To i to.

Velké zásluby si získali tí kresťansko-ľudoví poslanci spolu i s Gejzom Polónym, ktorí v krajinskom sneme odhalili slobodných murárov. Tieto odhalenia prišli nečekané a mali svoj účinok. Ako by aj nie. Veď lóže slobodných murárov boly posiaľ skutočné sršnie hniezda. Beda tomu, kto sa ku nim čo len zďaleka priblížil. Najašení slobodní murári dali sa doň a ešte šťastie, že pred sprisažencami tajných lóž i život svoj nevystavil nebezpečenstvu. No naši poslanci neľakali sa pomsty slobodných murárov. Zmužile a smele dali sa do práce so svojimi čakami, rozbúrali tmavé lóže a slnečným svetlom posvietili do slobodomurárskych jaskyň, v ktorých sprisaženci zuria proti kresťanstvu a proti vlasti.

Z odhalenia zmužilých našich poslancov vyšlo na javo, že dobročinnosť a šírenie osvety korým sa honosia, je len viechou, aby slobodní

murári vyhli podozreniu a aby v istom úkryte kovať mohli ich plány.

Na javo vyšlo, že v lóžach slobodomurárskych židáci sú vo väčšine, že oni sú tam najvplyvnejší a že programy lóž oni zostavujú. Slovom židáci použili aj slobodných murárov, a používajú ich k tomu, aby do svojich rúk dostali vládu nad krajinou a aby kresťanstvo prave tak zničilo, ako sa to ich druhom podarilo vo Francúzsku. Teraz už známe sú všetky tajné ciele slobodných murárov a známe je i to, že tá banda nebezpečná je tak pre krajinu, ako aj pre kresťanstvo. Svedčia o tom i tí členovia slobodných murárov, ktorí v tom povedomi vstúpili do lóž, že s tým napomáhať budú dobročinnosť a pokrokárstvo. Keď ale zbadali, že lóže vlastne slúžia len židovstvu, vystúpil odtiaľ a pomáhal našim odhalovať slobodných murárov.

Ponevác teda dokázané je, že slobodní murári sú vlastne revolucionári a že ohrožujú štát a cirkev, treba preto zakročiť proti nim so štátnou mocou a pozatvárať ich lóže. Neslobodno dovoliť, aby až nad štát poriastla moc a vláda židovstva.

★

Georg Szmrecsányi predstrel v krajinskom sneme zákonný návrh, aby zákon o inkompatibilite poslancov ztratil svoju platnosť a bol zrušený.

Čo pohlo Szmrecsányiho k tomu, aby so svojim návrhom pred snem predstúpil? Pohla ho k tomu tá smutná skúsenosť, že vláda a jej väčšina zákon ten nezadržia, ba v posmech ho uvádzajú. V zákone tom sú paragrafy, dľa ktorých krajinskí poslancovia nemôžu, ba nesmejú zaplňovať a prijímať také stavy, úrady a hodnosti, ktoré by im donášaly hmotné výhody, nesrovnávajú sa s poslanectvom. Toto sa volá inkompatibilitou.

Zákon ten povstal snahou kresťanskej ľudovej strany a je dielom bývalého ministra pravosudia Desidera Szilágyiho a je skrze kráľa sankciovaný. Lenže u nás istí páni — aký je i barón Ludvik Lévy, poslanec okresu čacanského — majú také privilegia, že nemusia zdržať zákony a na základe tohoto privilegia viacerí vládni ablegáti prijímajú také úrady, ktoré dľa zákona nesmeli by zaplniť. Lenže čo je

vládnym kortešom a členom panujúcej liberálnej väčšiny zákon? Hlavná vec je u nich čím hlbšie začreť do masného hrnca. Tohoto pravidla aj prísne pridržiavajú sa Héderváryho mungovia. Čo tí dajú na zákon o ablegátskej inkompatibilitate? Veď vo výbore, ktorý súdiť má v takomto páde, vo väčšine nachodia sa mungovia a tí veru nebudú hlasovať proti ich kamarátovi, lebo v tom páde vyhodili by ich zo stránky a bolo by po chlebičku. Pri hlasovaní nehľadia na zákon ani na svedomie, iba na to pravidlo: Dnes mne, zajtra tebe; ruka ruku myje.

Preto je smiešny ten zákon. Preto treba odňať ablegátom to právo, aby nad ich inkompatibilitou oni sami súdili, lež treba tým poveriť kráľ Kúriu. Szmrecsányiho zákonný návrh charakterizuje pomery Uhorska, že tu istým pánom na úkor zákona všetko je dovolené.

Tento návrh je ale aj klepcom pre vládnymungov, lebo jestli ho odhlasujú, tak dokážu, že ten zákon itak nepovažovali za zákon. Ablegáti liberálnych vlád vždy požívali isté privilegia. Jestli však väčšina proti Szmrecsányiho návrhu hlasovať bude, s tým dokáže, že ani kráľom sankcionovaný zákon netreba im zadržaf.

Čo si po tomto mysleť máme my porcie platiaci občania? Prečo nám není dovolené to, s čím honosí sa barón Ludvik Levay? Čo by sa stalo, keby sme i my šliapali zákon tak, ako ho on šliapal? Jeho neposúdil snemový výbor ktorý rokoval nad záležitosťou, ktorá posvieti na naše zkažené pomery a na mravný pochop Léwayovcov; keby sme my podobným spôsobom prestupovali zákony, čl by aj nás oslobodili?

*

Francúzsko od dávna vála sa v bahne najohavnejších panám. Noviny zo dňa na deň donášajú chýry o mravnej zpusťlosti francúzskych politikov. Panujú tam samé defraudácie, lúpeže padelačstvá, zbojstvá, podplácanie, panamy a panamy. Či ministri, či poslancovia, či sudcovia, či likvidátori, slovom kto len akú príležitosť má naplňuje svoje vačky cudzými peniazmi, kradne a zbíja. Korrupcia je tam tak veľká, že samé francúzske noviny, ktoré odhalujú zbojníkov, defraudantov a podpalačov, plujú na to bahno nemravnosti.

Terajší správcovia Francúzska nemajú ani haňby, ani svedomia. U nich všetko je k dostaniu za peniaze, či diplomy, či zlaté krížiky (vyznačenia), či úrady, či obchody, či štátne listiny, s veľavážnymi tajnosťami, či plány armády. Neobstoja pred nimi ani obecné, ani štátne pokladnice. Cirkev už okradli, teraz dali sa do lepšej žirnejšej žatvy. A viete kto prevádza vo Francúzsku tieto zbojstvá, tieto panamy? Sožidovčení slobodní murári. Oni sú na vláde. Oni si vyvlastnili Francúzsko. Ich mravy voviedli do škôl, do úradov, do armády a do spoločenského života. Oni a ich kreatúry zaplňujú úrady. Oni vynášajú zákony, slovom oni vladnu nad colou krajinou. Sú to ľudia bez citu a svedomia. Nehľadia, že národ francúzsky do záhuby ženú, oni iba jeden cieľ majú, nakradnúť čím viac bohatstva. Ministerstva často menia sa vo Francúzsku a predsa každý minister a každý štátny sekretár s bohatou korisťou ide na odpočinok, aby dal miesto novým zlodejom.

Hľa, takto vyzerá slobodnomurárska demokracia, ktorú i u nás oslavujú mnohí blázni a nepriatelia krestanstva a krajiny. Francúzska demokracia není iné, ako nadvláda, bezúzdnosť a nečestnosť, krdel lotrov. Nuž kto je za takúto demokraciu oduševnený, kto sa nazdáva, že so všeobecným volebným právom prvý krok učiníme ku republike: toho lotra treba obesii, lebo francúzsky príklad učí nás, že všetko je na zkažu viery a krajiny, čokoľvek pochádza od sožidovčeného slobodného murárstva.

Varujte sa Ameriky!

Strašné, srdce svierajúce výjavy odohrávajú sa na Ellis-Islande, na tom ostrove pri New-Yorku, kde tí vystahovalci, ktorí chcú vstúpiť na americký breh, musia čakať pokým rozhodnú o nich, či sú súci aby boli pustení do amerických Spojených Štátov.

Štyritisic ľudí je teraz na ostrove, ktorí v trapnej neistote čakajú, čo bude s nimi. Ale ich nádej je marná. Už je vyrieknutý nad nimi výrok.

Že prečo, o tom podáme niekoľko hodnoverných zpráv dľa amerických novín.

Franciška Lokoš, 52 ročná vdova so svojou dcérou 9-ročnou Julkou prišla na ostrov z te-

kovského mesta Léva, aby tam v Amerike šla ku svojmu zaťovi Vincovi Soboňovi. Kommissia na Lokošovú povedala, že je stará a poslali ju zpät.

Matej Vigloš, 19-ročný šuhaj prišiel ta z hontianskej obce Pukonice, aby v Clevelande vyhľadal svojho otca. Na ostrov Ellis-Island prišiel bez peňazí a preto ho poslali zpät.

Hermína Minhorácky, 24-ročná deva z prešporskej obce Hochštetno, chcela ísť ku svojmu bratovi do Milwaukee, Wis, kde býva na Vinabego St. pod č. 832. Poslali ju zpät, lebo krívala následkom lámký v kolene.

Adolf Steiner, 28-ročný z Tiszaföldöaru šiel si za ženou do New-Yorku. Z ostrova poslali ho zpät preto, že je hrbatý.

Franc Hadari, 40-ročný, so svojim synom Jozefom zo zemplínskej obce Černahora cestoval ku bratrancovi. Ponevác jeho syn mal napuchnuté hluzu na hrdle, poslali ho domov.

Zo zemplínskej obce Laborc prišla ta 18-ročná Maria Sopko, aby šla do Pittsburgu ku svojmu bratrancovi, ktorý tam býva na Alaxia St. pod č. 32. Ponevác je jej bratranec slobodný, kommissia jeho sesternicu nepustila k nemu, ale na najprvšej do Europy idúcej lodi poslali ju zpät.

Z vesprémskej obce Vanyoja prišla ta 54-ročná vdova Žofia Kenyö, so svojou nevestou Žofiou a s tejto defmi Danielom á Irenou. Ponevác keď prišli, mali všetko spolu len jeden dollár, kommissia poslala ich zpät do Vesprémskej.

V trapnom položení je 34-ročná vdova Anna Legecza, ktorá prišla so svojimi štyrmi dietkami, aby vyhľadala svojho brata Georga, ktorý býva Box, Elksre Pa. Deti majú 6—13 rokov. Pred kommissiou ubohá žena povedala, že sa ona v Amerike narodila. Ponevác to ale rodným listom dokázat nevedela, kommissia predpokladajúc, že vdova so svojimi štyrmi defmi padne na farchu dobročinným spolkom, nepustila ju na breh.

Z temešskej obce Román-Kecse prišla ta Rozalia Voican s dvoma defmi, aby v St. Luisi navštívila svpjho muža Ďura Vojcana. Pre suchoty poslali ju zpät.

Z abaujskej obce Homorádu prišiel ta 43-ročný Michal Kováč. Ako vysadol z lode, hneď

mu povedali, že ho pošlú zpät, lebo trpí na očnú nemoc.

Z rábskej obce Tét 26-ročný Martin Kováč šiel ku svojmu otcovi. Z Ellis-Islandu poslali ho zpät preto, že je slabý.

Však sú to zaujímavé veci! A takýchto pádov by sme mohli uviesť na tisíce. Amerika cúdi prístahovalcov. Ale myslíme, že ten ešte lepšie prejde, koho pošlú domov, ako ten kto ide ta do bane zahynúť.

Osvietení páni biskupi Katolíckej Ludovej Jednote.

Z príležitosti najnovšieho vymenovania viacerých osvietených pánov biskupov Katolícka Ludová Jednota za povinnosť si pokladala vrele blahoželania vysloviť vyznačeným arcipastierom. Z odpovedných listov na tieto blahoželania vysvitá ak veľmi vážia si všetci prácu Katolíckej Ludovej Jednoty a že úspešné výsledky očakávajú od jej účinkovania. Odpovedné listy znejú nasledovne:

Vysokodôstojný Pán Predseda!
Milostivý Pane!

Vďačne prijímam srdečné pozdravenie, ktoré spravujúca rada Katolíckej Ludovej Jednoty, z príležitosti mojho vymenovania za arcibiskupa kaločského, vyslovila mi zo zasadnutia 5. tohoto mesiaca vydržiavaného.

Z celej duše mojej vysoko vážim si to mohútne spoluúčinkovanie, ktorým Katolícka Ludová Jednota podporuje vývin náboženského života, smerovanie katolíckych organizácií, svedenie duševného a hmotného blaha pospolitého ludu. Keď toto smerovanie organizácii terajšieho a budúceho mojho biskupstva, ctenej spravujúcej Rady pozornosti zvlášte odporúčam, s úplnou snahou z mojej stránky a s celou vrelosťou arcipastierskeho srdca mojho podporovať chcem všetky záujmy Katolíckej Ludovej Jednoty.

Prijmite milostivý Pane výraz mojej hlbkej úcty, ktorou trvám

Temesvár, dňa 8. apríla 1911.

ponižený sluha

Ján Csernoch

najmilostivej vzmenovaný arcibiskup
kaloča-báčsky,

(Dokončenie nasleduje.)

POLITICKE CHYRY.

Karol Hieronymi †.

Uhorský minister obchodu Karol Hieronymi zomrel 4. mája a pochovali ho 6. mája s veľkou pompou. Zomrelý narodil sa 1. októbra r. 1836 v Budíne. Jeho otec bol mernikom, ktorý v r. 1842—1846. vystavil prvú železnicu v Uhorsku, vedúcu z Prešporku do Trnavy. Mladý Hieronymi svoje universitné štúdiá vybavil v hlavnom meste. Po skončení svojich štúdií bol mernickým praktikantom, potom šiel do stolice máramarošskej, kde previedol prvú kommasáciu r. 1857. Pozdejšie ostal hlavným mernikom tejže stolice. Po zpäfuvedení ústavného života minister verejných prác a premávky gróf Imrich Mikó pozval ho k sebe za tajomníka. Jeho základné odborné znalosti a horlivosť zabezpečili mu rýchly postup na úradníckej dráhe. Už r. 1872. ostal ministerským radcom a r. 1874. vymenovaný bol za námestného štátneho sekretára. Za jeho štátneho sekretárstva bola zoštatnená potisská a východná železnica a týmto bol položený základ veľkej organizácii štátnych železníc, ktorú pozdejšie minister obchodu Gabriel Baross uskutočnil. Hieronymi r. 1882. zriekol sa štátneho sekretárstva, načo ho rakúsko-uhorská štátna železnica poverila spravovaním svojich uhorských čiar. Za jeho spravovania vystavená bola železnica na Považí, v údolí rieky Moravy a na iných stranách. V júli r. 1891. uhorský štát prevzal uhorské čiar rakúsko-uhorskej štátnej železnice a týmto zaniklo aj direktorské postavenie Hieronymiho. Jeho veličenstvo ho z tejto príležitosti vyznačil rádom Leopolda II. triedy. Dňa 18. októbra r. 1892. kráľ vymenoval Hieronymiho za predsedu štátnej účtovnej stolice. Toho postavenia sa ale už 19. novembra r. 1892. zriekol, lebo ako minister vnútra vstúpil do Wekerleho kabinetu. Ako minister vnútra nepochválnu činnú účasť bral v cirkevnej politike Wekerleho vlády. On vypracoval a predstrel snemu návrh o vedení štátnych matrik. Wekerleho kabinet 15. januára r. 1895. bol prepustený a tak aj Hieronymi zriekol sa svojej torby. Dňa 3. novembra roku 1903 ostal ministrom obchodu v Tiszovom kabinete. Za jeho ministerstva vypukol štrajk železničiarov, po ktorom on vypracoval návrh o

sriadení platu železničiarov. Dňa 15. júna roku 1905. keď sa Tiszova vláda poďakovala, aj on sa vzdal spravovania torby ministerstva obchodu a utiahol sa do súkromného života. Roku 1910. dňa 17. januára vymenovaný bol za ministra obchodu v kabinete grófa Héderváryho. Cez viacej rokov bol krajinským vyslancom a posledne zastupoval I. okres mesta Prešporku. Nad smrťou Hieronymiho vyslovili sústrasť: jeho veličenstvo kráľ, všetky stránky politické snemovne vyslancov a snemovne veľmožov. V stránke liberálnej národnej strany, rozumie sa panuje hrozné zronenie. Na ministerstvo obchodu vzdor toho našlo sa veľa mnoho kandidátov, medzi inými kandidovali aj Tiszu. Ten ale poďakoval sa za toto priateľstvo! Záležitosti ministerstva obchodu s poverením jeho veličenstva kráľa dočasne spravuje financminister Lukács. Ten ozaj rozumie sa všetkému!

Zas inkompatibilita.

Proti vyslancovi liberálnej darobnej práce grófovi Emilovi *Széchenyimu* oznámená bola inkompatibilita. Gróf Emil Széchenyi má totiž pánsťvo v obci Lábod (stol. Somogy). Toto pánsťvo už od rokov drží v árende vojenský árár. Gróf Emil Széchenyi nachodí sa preto v kontraktualnom pomere so štátom. Jeho inkompatibilita nedá sa odškriepiť. Inkompatibilitný súdny výbor snemovne, kde vo väčšine zas boli liberáli tajným hlasovaním 8 hlasmi proti 4 vyslovil, že gróf Emil Széchenyi není v inkompatibilitnom položení. Nuž vrana vrane oči nevykole. Liberáli ale týmto po druhé dokázali, že za nič nemajú zákon kráľom potvrdený. Umytí muríni sa ale volaako neisto cítia doma, bo tak barón Lévy ako i gróf Széchenyi vypýtali sa od snemu na dlhšie vakácie. Zaiste boja sa pojednávania návrhu, ktorý v inkompatibilitných záležitostach predstrel snemu krajinský vyslanec kresťanskej ľudovej strany Georg Szmrecsányi.

Zo snemovne.

V krajinskej snemovni vyslancov minister orby gróf Béla Serényi dlhou rečou bránil svoj rozpočet a ačpráve mnoho slúbil v politických kruhoch, nedosiahol prajného súhlasu, pojednávanie rozpočtu orby potrvá ešte za niekoľko dní.

Predaj kozieho mlieka na Juhu.

«Kolo Galileiho».

Galileiho kolo je spoločnosť slobodných murárov.
 V tejto spoločnosti pred národnymi žiakmi Milán

Hodža pretriasal prednášku Jásziho o národnostnej otázke. Milán Hodža a Oskar Jászi! Hej Slováci! takto hubia národnári vodcovia vašich synov, keď ich vabia ku slobodomurárstvu a Jásziho anarchizmu.

BESEDNICA.

Študentské figle.

— Ty Martin!

— Počujem! — odpovie vysoký chudý študent' dívajúc sa na knihy.

— Ty Marco! oslovi ho pri ňom sediaci kamarát, jeden územčítý, buclatý chlapec.

— No, čo chceš? — zdvihne hlavu oslovený študent.

— Dnes som ešte nejedol!

A toto územčítý chlapec povie tak smutne, že ho je Martinovi ľúto.

Môže byť tak asi okolo tretej popoludní.

— Ja som od večera rana nejedol, Jurko.

Dvaja žiaci pozrú na seba. Potom prehovorí ten buchatý:

— V tebe som skladal nádej, Martin. Ty si väčší ako ja.

— Tak to rozumieš, že viac hladu môžem preniesť ako ty?

— Nerozumiem tak, Martin.

— Nuž a ako?

— Ty máš vážnejšie vystúpenie!

— Môžeme ísť trebárs aj kraťovať: — a Martin sa zasmial.

Nuž toto bol veru smutný smiech. Dnes rano mala dojsť elemózia na jeden celý týždeň, lenže dobrý stary Martinov otec, nemohol prísť, lebo Rimava je od topenia sa sňahu veľmi rozvodnená. Odvliekla aj most. Cez riekku nemožno prejsť a študenti nemajú čo jesť.

Íšli na tržisťe, kde sa na jarmok síšli okolití ľudia, ale z tých, ktorí bývajú za Rimavou, pre povodeň neprišla ani dušička.

Nemohli prísť.

Dvaja študenti sa za chvíľu tam potulujú medzi šiatrami jarmočníkov, ale akonáhle vetor doniesol k nim znamenitú vôňu cigánskej pečienky z námestia za mestským domom, dvaja kamaráti mimovolne pohli sa tým smerom.

Ta ich niesly, nie nohy, ale žalúdky.

K vôli ľahšiemu porozumeniu ďalších udalostí treba mi rozpovedať, že mestský dom stál na prostriedku námestia a možno bolo cezeň prechodiť.

Za mestským domom na malom námestí mali svoje šiatre tí, ktorí smažili pečienku.

Ako sa dvaja hladní študenti tam potulujú, odrazu Martin riekne:

— Ty ostaň tu a pozoruj!

Toto veliteľským hlasom povedal Martin svojmu kamarátovi. A on sa viac už nekrčil od hladu, lež držiac hlavu vysoko, vypnúc prse, tak kráčal medzi šiatrami s pečienkou, ako nejaký viceispán.

Pravdu mal ten buclatý kamarát, keď povedal: «Ty máš vážnejšie vystúpenie!»

Niečo ďalej, tak asi pod ôsmym-deviatym šiatrom, jeden dedinčan jednal sa so smažiteľom pečienky. Bochnu už mal v ruke. To tak zvykli jesť, že bochnu na prostriedku rozkroja a chutnú pečienku položia do prostriedku.

To je potom jedlo!

Ale dedinčanovi sa toto jedlo zdalo byť pridrahé. Málo chybovalo, že nenadal tomu, ktorý mu tak málo dal tej pečienky.

Martin si zastal pred dedinčana.

— Za čo bola tá pečienka? — pýtal sa úradnou vážnosťou, ako keďby rozkazoval, že by mu odpovedali.

— Za dva šestáky.

— Veď to neni možné! Veľmi málo! Povedzte pravdu!

— Hovorím, že za dva šestáky — odpovedá dedinčan.

— To je zdierstvo! — riekne Martin s veľkým hnevom.

— Pravdaže je zdierstvo!

— Ja som kommisár pre smaženie pečienok. Poďte za mnou!

— Prečo, prosím ponížene? — spytuje sa dedinčan.

— Na mestskom dome dám odvážiť pečienku! Veď ja dám tomu predavačovi pečienky! Pokutujem ho!...

Martin sa pohol popredku. Dedinčan kráčal za ním. Teraz už iste pokutujú toho nesvedomitého predavača pečienky. Ten veru viac nebude zdierať chudobných vidiečanov!

Íšli schodami hore na poschodie mestského domu. Vidiečana hnala aj sama pomsta. Sotva vedel dočkať prislúženie pravdy.

Keď prišli ku tej chodbe, ktorá vedie na druhý bok mestského domu, Martin vzal bochnu s pečienkou od gazdu.

— Dočkajte ma tu, kým to dám odvážiť! — rozkazoval veliteľským hlasom.

— Áno, prosím ponížene. Ale neráňte zabudnúť, že som za to dal dva šestáky.

— No áno, áno! Veď ja tomu dám, počkaj! — vyhrážal sa Martin. — Veď ja tomu nesvedomitému človekovi ukážem!

Vnišiel na chodbu, ktorá vedie na druhý bok mestského domu. Bochna a pečienka bola v Martinových rukách, v rukách novopečeného kommisára. Rýchle zavrel za sebou dvere na priechode a potom prejdúc cez chodbu, sišiel z poschodia na druhej strane mestského domu.

Jurko ho už tam čakal. Uzemčítý študent sa usmieval.

— Daj mi tvoj svrechnik, Jurko, čarujme sa.

A zamenili si kabáty. Jurkov kabát bol beľavý, Martinov čierny, skoro si ich zamenili.

— No, teraz poď na pohárik vína, Martin!

— Nuž a z čoho že by si zaplatil?

— Nespytuj sa — a vo vačku mu zaštrkdly drobné krajciare.

— Ako si prišiel k nim, Jurko?

— Tou istou príležitosťou, ako ty ku pečenke, Martin.

— Ako to?

— Ty si obrobil toho, kto pečenku kúpil a ja som za ten čas vzal pod ochranu toho, kto pečenku predal. Podplatil ma, aby sme ho len nepokutovali.

Smiali sa a do najbližšej putiky vnišli si na pohárik vína ku dobrej pečenke.

Práve si najlepšie ujedali, popíjajúc si medzi tým chutne, keď odrazu vstúpi do krčmy aj ich dedinčan, nesúc v jednej ruke bochnu a v druhej kus pečienky.

Tak sa to stalo, že zunoval čakať pána komisára muž sa opýtal tade idúceho mestského hajducha a z odpovede toho zvedel, že ako pochodil, lebo takého komisára, ktorý by dozeral na smažiteľov pečienky, v tom meste niet, ani ho nikdy nebolo.

Hladný vidiečan teda si kúpil druhú pečenku. Od predavača mu ju teraz dal už lacnejšie! S tým potom aj on išiel do krčmy — žiaľ!

Dvaja študenti spozorovali prichodiaceho dedinčana ktorý sa zvedave obzeral do okola a prisadol si ku dlhému stolu oproti pánom komisárom.

Martin ešte len teraz ukázal, že čoho je on schopný.

Prevalil oči, škúľil s nimi, pravé lice si nadul a s takou pretvárenou tvárou dival sa na upodozrievajúceho dedinčana.

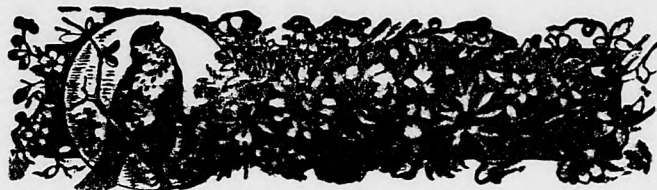
— No toto je predsa podivná podobnosť — mrmľal dedinčan — keby nebol škulať a keby lice nemal zapuchnuté, hneď by som povedal, že je toto ten komisár! Ale takto sa ho predsa neopovázim osloviť, veď ani kepeň nemá čierny!

Jurko zaplatil za vino a dvaja kamaráti náhle odišli...

Dedinčan v svojom živote, ani predtým, ani potom nikdy nevidel škulaťevšiu tvár, ako bola Martinova, keď vstal od stola. Usta nakrivil, pravé lice mu napuchlo, dve oči mu stály nakríž od nesmierneho škúlenia. Bože odpusť, ešte len aj na ľavú nohu pokulhával.

A duša dedinčanova sa uspokojila s tým, že ten vyšší hosť predsa len nemohol byť tým komisárom.

Krestania kupujte len u krestanov!

CHYRNIK.

Jeho veličenstvo Kráľ v Gödöllöve. Od soboty 6. mája jeho veličenstvo sdržuje sa v Gödöllöve, kde v nedeľu ráno o 7. hodine slyšal sv. omšu, za tým prechádzal sa po kráľovskej zahrade a ako riadne odbovoval štátne záležitosti.

Arciknieža Franc Ferdinand v Budapešti. Dedič trónu arciknieža Franc Ferdinand s koncom minulého týždňa na výsluchu bol u jeho veličenstva kráľa v Budapešti a udajne zamýšľa cez dlhší čas sdržovať sa v hlavnom meste Uhorska.

Chýry z biskupstva košického. Osvietený pán biskup dr. August Fischer-Colbrie minulý týždeň na jeden deň odcestoval do Rožňavy, na návštevu tamojšieho osvieteného pána biskupa Ludvika Balás, 6. mája ale išiel do obce Monok a začal tam udelovanie sviatosti birmovania, v ktorej práci v tamomšom kraji nepretržene pokračovať bude až do 21. mája. — Ludvik Fischer-Colbrie, brat osvieteného pána biskupa, kapitán riadnej armády vymenovaný je za majóra. — Tunajší katolícky čitateľný kruh 23. apríla vydržoval riadne ročné shromaždenie, ktoré ako predseda pekno rečou zahájil pápežský praelát kanonik a mestský farár Ondrej Kozora, po čom o účinkovaní kruhu ako tajomník obširnu zprávu podal kaplán Géza Horváth. — V kostoloch tunajších dominikánov a Uršuliniek cez celý mesiac odbavujú sa májové pobožnosti. — Tunajšia liga ochrany dietok, 3. mája vydržovala svoje ročné shromaždenie za predsedníctva osvieteného pána biskupa a vnesené bolo uzavretie, že cieľom ochrany nemluvniatok snážiť sa budú vystaviť špitál v Košiciach. Mojžiš Gaal professor budapeštiansky, z poverenia ministerstva výučby 30. apríla vo veľkej dvorane katolíckych tovarýšov držal prednášku o výchove dietok.

Chýry zo Šáriša. Prešov: Na tunajšej kalvárii 3. mája odbavovaný bol odpust pamiatky nalezania svätého kríža. Ku tejto pobožnosti prišlo veľa národu z celého okolia, zvlášte zo stolice zemplínskej. V spovednicách ťažkú, lež spasonosnú prácu vybavovalo 22 duchovných. Ku sv. sviatostiam pristúpilo do 3 tisíc nábožných ľudí. Hrubú sv. omšu slúžil Michal Laborezi, farár z Roskovány a oduševňujúcu kázeň držal miestny kaplán Franc Paškovic. — Vo veľkom kostole farskom aj tohoto roku odbavujú sa slávnostné májové pobožnosti. — Žiaci tunajšieho kráľovského kat. gymnázia

Nech vám slúži na známosť, že proti náteche, zachrypnutiu a zašľajmovaniu zvlášte výtečný

liek je Fellerov Elsafluid. Ktokoľvek trpí na bolenie prs a hrdla liek tento utišuje kašeľ a oberstvue trpaceho. Tucet na próbu 5 korún, dva tucty 8 kor. 60 hal. posielá franko lekárnik Feller Stubica, Kostolná-ulica č. 18. (záhr. stol.)

na pamiatku Franca Rákóczi II. a grófa Štefana Széchenyiho 29. apríla zariadili pekné predstavenie, pri ktorom Robert Bayer professor gymnázia opakoval prednášku s názornými obrazmi, ktorú nedávno v katolíckom kruhu držal o obrazoch Panny Marie. — V shromaždení, ktoré 27. apríla vydržoval spolok grécko-katolíckych učiteľov vyvolení boli: za predsedu Pavel Jaczkó učiteľ z Radoskö, za podpredsedu Alexander Domjancsik, za zapisníkov Jozef Széman učiteľ prešovský a Georg Gmitró učiteľ obce Sósujfalu, do centrálného výboru vyvolení boli professori praeparandie. — Ministerstvo orby pre učiteľov, ktorí medzi žiakmi s najlepším úspechom zaprovali pestovanie stromov, vypísalo odmeny od 200—600 korún. *Bardijov:* Veľké manévry tohoto roku vydržované majú byť v okolí mesta Bardijova. Medzi Bardijovom a mestskými kúpeľmi cez leto chodiť majú automobile.

Chýry zo Spiša. V Novej Vsi, ako počuť, 4. júna má byť birmovka. — Starolubovenská slečna Anna Krajger zasnúbená je s Jozefom Kraličekom, účtovníkom ružomerskej Ludovej banky. — Vyšňolapšanský r. k učiteľ Anton Kostolník dňa 29. apríla v Lučenci do stavu manželského vstúpil so slečnou Emmou Burghard. Blahoželáme neohrozenému ľudákov! — V Kézmarku dňa 24. apríla zomrel 39-ročný advokát dr. Móric Klein. — V Švedléri v erárskom lese bol veľký oheň. — V obci Szepespatak Ondrej Dulya zavraždil svoju ženu. Vraha už zavrli. — Vo Folbergu 6-ročnému Martinovi Guhr vo veľkonočný utorok, keď následkom polievania sušil si zmoklé šaty pri sporáku, chytily sa mu nenadále a chudák tak veľmi sa popálil, že na druhý deň zomrel. — V Nižnej Lesnej pastierka vdova Maria Kosempel z povďačnosti, že jej v pastierskom dome až do smrti dali bývanie, tamojšej evanjelickej cirkevnej obci darovala 100 korún. Túto vznešenú dušu nasledovať by mali aspoň mohutnejší katolíci. V Popráde zo 24 vojopovinných dostavilo sa na assentírku 18, cudzých 14, odobrali 14; v Spišskej Sobotě z 439 dostavilo sa 220, odobrali 69. — V Starej Lubovni dňa 27. apríla bola nová voľba na dvoch stoličných výborníkov, vyvolení sú zase ľudáci Ján Csusmitta farár starolubovenský so 119 a Ján Šterbák farár hohgarský so 117 hlasmi. — V Starej Lubovni, ktorá prestala byť mestom so sriadeným magistrátom a premenila sa na veľkú obec, dňa 28. apríla bola obecná voľba. Rycbtárom sa stal Mikulaš Cserneczky, podrychtárom Ján Kaesur, pokladníkom Franc Prokopovich, prvým radcom (senátorom) Franc Horánszky a druhým Eduard Kirchner. Za kontrolóra sa nikto nehlásil. — Kubachsky kaplán Ferdinand Raiszkup v 31. roku svojho života a v 8. roku svojho kňazstva zomrel dňa 28. apríla. — V Kézmarku zastrelil sa 63-ročný Juro Osvald, dozorca tamojšieho ev. liceuma dňa 29. apríla, — V Novej Vsi dňa 29. apríla v noci doteraz ešte neznámy zlodej vlámal sa do potravného spolku a ukradol tam hotové peniaze a iné veci v cene asi 1000 korún. — V Levoči Ružomerská Priemyselná

banka okolo 15. mája otvorí filiálku asice pod 7. číslom Kossuthovskej ulice. Správcom tej filiálky bude: levočský opáťfarár Celestin Kompanyik, pokladníkom Alexander Szadlics, účtovníkom bude Jozef Chladek a advokátom dr. Teodor Ujfalussy. Na tento nový peňažný ústav vyzývame zvláštnu pozornosť nášho ľudu.

Púť do Lourdesu vystane. Na mesiac juli 1911. ohlásená púť do Lourdesu odročená je na 11. júla r. 1912.

Ohromný dom. V New-Yorku majú teraz jeden dom stavať, ktorý má byť 30 poschodový a jeho väza má mať 25 poschodia. To bude najvyšší dom v New-Yorku.

Umelého hnoja v našej krajine minulého roku spotrebovalo sa 22 tisíc vagónov. To je už pekný pokrok, zvláste keď do ohľadu vezmeme to, že naši gazdovia pred niekoľko rokmi ani čuť nechceli o umelom hnojive, sme ale ešte veľmi ďaleko v tom ohľade od západných pokročilých krajín. Primerane 5 do 10 razy viac umelého hnoja dajú svojim roľam Taliansko, Francúzsko, Nemecko atď., kde aj následkom toho role o mnoho väčší osov donášajú, ako nám, ešte zostalým.

Oznam. Budapeštiansky Katolícky Delnícky Kruh pre slovenských veriacich dňa 21. mája usporiada púť na milostné miesto Mária Remete. V nedeľu ráno o 6 hodine bude sv. omša za pútnikov v Jozefovskom kostole a po skončení sv. omše pohnú sa pútnici v mene božom s processiou. Na milostnom mieste Mária Remete bude sv. omša so spevom slovenským za pútnikov, taktiež slovenská kázeň. Popoludní o 2. hodine veriaci začnú sa modliť sv. ruženec a spievať litánie k úcte blahoslavenej Panny Marie. Po skončení služieb božích vrátíme sa s processiou nazpät a dorazíme večer okolo 8. hodiny do chrámu Jozefovského. Bratia a sestry v Kristu Pánu, súčasťnite sa v čím väčšom počte na tejto slávnosti Marianskej. V páde nepriaznivého počasia púť sa odbaví v nasledujúcu nedeľu. Vodcom púte bude známy duchovný velebný pán dr. Pavel Žiška. Riaditeľia púte sú zo správy Katolíckeho Delníckeho Kruhu. Ján Krajčí.

Zadlával ho vlak. Z Bánoviec píšu, že tieto dni večer pri Rybanoch chynoranský gazda Ján Bezák práve vtedy chcel prejsť na koči cez železničnú dráhu, keď jachal tade jeden vlak. Bezák už nemal času zpät ztiahnuť kone a tak vlak na smrť zadlával i nešťastného gazdu i kone. Koč sa na kusy dolámal.

Drahá biblia. V New-Yorku v tieto dni predali jednu v roku 1450. tlačenú bibliu. Istý Huntington, millionár z Kalifornie kúpil ju za 250,000 korún. Takú vysokú cenu neplatili doteraz este za žiadnu knihu.

Koľko vypije jedna ruská obec. V sibirskej dedine Trozsko Savsernij, v ktorej je 1900 domov s 9100 obyvateľmi, vypijú ľudia ročne asi za 80.000 rubľov pálenky. Jedny ruské noviny píšu o tej nešťastlivej obci nasledovne: «V tej dedine všetci pijú pálenku; mladá a stará, ženy a dievčatá, ba aj deti niže 12 ro-

kov. V tej obci panuje bieda, núdza a hlad. Deti tak mrú ako muchy. Všetkým ide zle, len krémárom ide výtečne».

Pomáhal kraďnúť svoje ošípané. Detviensky krémár Nathan Silberstein 20. apríla v noci zobudil sa na zvláštny hluk. Vztlal z postele a vyšiel pred dom, kde dvaja ľudia ošípané kladli na voz.

— Ošípané vezieme do Zvolena na predaj — riekli chlapi krémárovi — a jedna nám vypadla z voza a teraz ju nijako nevieme zpät zdvihnúť na voz.

Ochotný krémár potom pomohol chlapom zdvihnúť ošípanú do voza a len rano spozoroval, že mu v noci ukradli štyri ošípané. Takto pomáhal pri kraďnutí svojich ošípaných zlodějom, ktorých tvár, ponač v noci bola tma, nepoznal a nemá ani tušenia, že kto boli zloději.

Kommasácia. Ako sa dozvedáme, v Necpaloch (stol. turčianska) v najbližšom čase prevedie sa kommasácia.

Púť do Saština ako inokedy, v piatok po nanebevstúpení Pána to jest 26. mája ráno po sv. omši o 7. hodine povedú duchovní z chrámu sedmiboolestnej Pany Marie vo Veľkých Topolčanoch.

Bosnia a Hercegovina má teraz 1,895,673 obyvateľov, pred 15 rokami mala 1,568,092. V hlavnom meste Sarajevo spočítali 51,872 ľudí, teda o 13,789 viac ako roku 1895.

DOPISY.

Zo Spiša.

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Veľactený Pán Redaktor!

Prosím o láskavé uverejnenie tohoto dopisu v našom «Kreštane».

Aj do našej stolice prišlo to vyzvanie, aby sa hlásil ten, kto chce dostať za pol ceny pekné Jorkshyrské svine na plemeno; polovicu ceny že zaplatí štát. Aj sa hlásili gazdovia na 400 sviň. Veľké bolo ale prekvapenie gazdov, keď viac museli za ne platiť, ako je

teraz u nás cena sviň. Lebo u nás stojí teraz jedna 6—10 mesačná sviňa na plemeno 1 kor. 20 h. za kilo živej váhy, kým kilo tých štátnych sviň v pol cene príde na 1 kor. 30 hal.

Teda tá 30.000 korunová pomoc, ktorú minister orby našej stolici udelil, je celkom akoby do studne hodená. Čo sa tu stalo? Kto je vinný? To sa ešte nevie. Isto je, že je tu dačo v neporiadku. Čo aj z toho vidno, že v ten istý čas si Teodor Fábry z Felkej tiež z Galicie pre seba a pre druhých dal doviezť 40 takých sviň, ktoré o mnoho čistejšiu Jorkshyrsku fajtu ukazujú a bez všetkej štátnej výhody už vo Felkej po kile stoja len 1 kor. 18 hal.

Zvedaví sme, že jako sa gazdovalo s touto štátnou podporou, ktorá aj tak len z nášho vrečka vyšla?! Od tých pánov, ktorým tá štátna pomoc sverená bola, žiadame, aby vydali verejný počet zo šafárenia svojho! Nech vynde pravda na vrch!

S Bohom

Gazda.

Stará Bystrica (Trenč. stol.)

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Vysokoctený Pán Redaktor!

Prosím o láskavé uverejnenie tohoto dopisu v našom «Kreštane».

Známo je už celému svetu, aké hrozné nezákonnosti páchané boli pri ablegátskych voľbách v stolici našej, nadovšetko proti kreštanskej ľudovej strane v čacanskom okrese. Známe je i to, že obžalovaní kňazia pri súde v Trenčíne za nevinných boli vyhlásení, čo veľmi dotklo liberálne srdca istých pánov, preto čakali príležitostne vypomstíť sa na ľudákoch. A hľa, dlho nečakali. Príšiel popis voličov, ktorý previesť sa má dľa spravodlného cenzusa zákonom ustaneného, lebo veď volebné právo je to najväznejšie, za ktoré občan veľké farchy znášať musí a kto sa proti tomuto právu prehreší, dľa zákona prisne má byť trestaný. Preto i vyslaná popisujúca kommissia prisahu skladá, že úrad svoj tento svedomite a spravodlive bude prevádzať.

Nuž ale u nás neni zákona, neni svedomia, neni statočnosti, neni spravoolivosti, neni rovnoprávnosti, neni slobody, neni pravdy a tak neni vážnosti pred prisahou.

Bola teda i do našej doliny poslaná popisujúca kommissia. Kto pozná pánov tej kommissie, hneď vie,

Osožné a chytré prevedenie parcellovania.

«A Kisbirtokosok Országos Földhitelintézet» «Krajinský gruntovno-úverkový ústav» do obchodného oboru svojho prevzal provozovanie parcellovania a ku tomuto cieľu udeľovanie požíčiek. Ciele ústavu tohoto vytvárajú úžerníctvo každého druhu, preto on sám nekupuje majetky ku parcellovaniu, lež na žiadosť prevezme za miernu odmenu unovania úplné prevedenie parcellovania (rozumie sa práca právnymi, merníckymi a v gruntovných knihách) a k tomuto cieľu vyšle na miesto svojho splnomocneného človeka, ktorý stara sa o prevedenie všetkých prác miestnym požiadavkam zodpovedne. Ku cieľom parcellovania ústav ochotne poveruje požíčku pri výhodných podmienkach, o com vysvetlenie, prospekt, hlavná správa (Budapest, V. kerület Géza-utca 2. szám) na žiadosť ochotne odosiela. — Výhody spoluúčinkovania ústavu sú: 1. Lacné prevedenie parcellovania. 2. Ústav nerobiac nároky na podiel osuhu, kupec v tej cene dostane pozemky, v akej ich majiteľ odpredá. 3. Kupec a odpredavateľ pozbavia sa všetkých starostí parcellovania popredku. — Zvláštné výhody ústavom povolené požíčky ku parcellovaniu: 1. Prípadný diel podlžnosti spláca sa pozadne. 2. Požíčky povolujú sa počnúc už od 300 orún. 3. Požíčka vypláca sa celkom v hotových peniazoch. 4. Listina verejného notára nenie potrebná, potrebuje sa len la né uhodnoverenie notárske. Ústav požíčku vypovedať nemôže.

že zostavenie jej je prácou hlavného slúžneho Eugena Cselko, má on byť najnovší kandidát za fõispána turčianskej stolici. Vďačne ho prepustíme. Dňa 5. apríla prišla táto chýrna popisujúca kommissia a spustošila takmer všetky hlasy. Len z Novej Bystrice z 92 hlasov zhabali právo volebné 70, píšem sedemdesiatym občanom. A nie preto, že menšiu porciu platia ako platili, lež jedine z tej príčiny, že boli všetci Iudáci. Podobné kusky vystrájali vo všetkých obcách kde popisovali. Pýtame sa včul, kde sme? Či v Afrike, či v Austrálii, či v Sibírii?... Suďte sami, ctení občania, čo zaslužia takí páni, ktorí tak nesvedomite, nezákonnite prevádzajú popis voličov.

Hľa, takto robí sa u nás v Trenčianskej! Takto hľa vysluhujú u nás rovnoprávnosť, každý žid, či mu patrí lebo nie, má volebné právo, ale gazdom, ktorí nie sú liberáli, odobierajú ho nesvedomite. Kdeže je teda tá sloboda? Či Slovák nemá slobody? Ale prvneskôr prinde pomstva za tie krivdy, ktoré náš Iud snášať musí. Hnusná táto práca charakterizuje tých, čo ju konali alebo v nej účasť brali. Je to svedectvo smýšľania liberálov a v prvom rade tých, čo z Iudí zijú a krv jeho cicajú.

Ludák.

Levočský okres vo Spiši.

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Veľactený Pán Redaktor!

Raďte prosím uviesť tieto riadky v našom milom «Kreštane».

V obcách levočského okresu počet obyvateľov je nasledujúci. Prvé číslo označuje počet obyvateľov pred 10 rokami a druhé terajší počet obyvateľov.

Sídlo okresu: Levoča 6845—6736, Abrahamovce-Aikovce 101—218, Nižné Repaše 559—531, Čenčice 24—23, Štvrtok 756—754, Dolany 131—117, Domonovce 503—520, Farkašovce 339—335, Vyšné Repaše 433—398, Harhov 752—682, Illašovce 612—612, Kurimjany 191—196, Vilkovce 186—164, Hradisko 199—181, Kolčov 386—356, Uloža 357—393, Lengvart 184—230, Zavada 293—293, Mahalovce 220—194, Nemešany 244—204, Roškovec 103—87, Ruskinovce 592—589, Dravce 351—379, Janovce 208—172, Dvorce 399—367. Torisko 1110—893.

V celom okrese je teda s Levočou dovedna teraz o 554 Iudí menej ako bolo roku 1900. Vzdialených je z celého okresu dovedna 2266.

Štatistikár.

Upozornenie. Viacráz obrátili sa už ku nám jednotlivci s tým, zdá sa, že je spoľahlivý ten alebo onen ústav sprostredkujúci požičky? Otázka táto bude napozatým zbytočná, lebo hľa, my odporúčame a síce veľmi vrele jedon taký výborný ústav, ktorý je bezpodmienečne spoľahlivý a nad toto ešte aj nie je sprostredkujúci ale požičky sám prevádzajúci ústav, tak že trovy prostredníctvom môže si usporiť ten, kto sa tu uchádza o požičku. Tento ústav je: «Kisbirtokos Országos Fõldhitelintézete».

Rozmary a Žarty.

Otcova rada. — Čo mi radíš otecko, mám byť ušným a či zubným lekárom? pýta sa chlapec, ktorý sa za lekára chystá.

— Prirodzené, že zubným!

— Prečo práve zubným?

— Lebo Iudia majú len po dve uši, zubov ale majú po dvaatridsať.

*

Spokojnosť. — To je už niet k vydržaniu s týmto človekom — vyvoláva žena za svojim lahostajným mužom — ty iné nerobíš, leň peniaze za každým krokom vyhadzuješ a ja nemám ani na seba ani do seba: prečo kupuješ ten smradlavý tabák?

*

Pred súdom. — Svedok, povedzte počiatok tej bitky — pýta sa sudca.

— Prosím, pán sudca, obžalovaný nám veľmi nadával a grobianil. Hovoril vy ste voly, hovädá, somáre...

— Obráťte sa prosím ku pánom porotcom.

*

U holiča. — Nuž, ale mne nikdy už nenarastie brada?

— Veru to tak vyzerá.

— A môj otec mal veru peknú bradu.

— Hm, teda ste sa musel podať na mamu.

Udržanie lichvy v dobrom zdraví muocho starosti zapríčiňuje hospodárom, preto odporúča sa. aby stále v domácnosti mal Fellerov chýrny krmný prach s ochrannou známkou Elsa, bo pri tohože upotrebovaní kone leho budú ohnivé, hydina mu ostane zdravá, ošípané mu ztučnejú a kravy dobre budú dojif, keď ku krmu každý deň primieša Fellerovho krmného Elsa prachu, ktorý zväčšuje chuť k žraniu, posilňuje žalúdok zvierata, hati klanie a chráni lichvu pred úpadom. 5 škatuliek 5 korún. V pôvodnej jakosti k dostaniu u lekárniky V. Eugen Feller, Stubica, Kostolná ulica číslo 18. (Zahreb. stol.)

Odkazy redakcie.

F. K. K. Vďačne vyplníme Vašu žiadosť už s nasledujúcim číslom.

Bezmenný Bucsány. Uverejniť možno len články a dopisy vlastnoručne podpísané.

J. J. P. Ešte vždy spíte? Teda sladké sny!

Obchodná týždenná zpráva.

V Budapešti, 6. mája.

Úradne značené ceny za 100 kilogrammov.

Pšenica tisská, nová	kor. 25.25—26.10
» stolnobelohradská, nová	« 25.00—25.80
» peštianska, nová	« 25.10—25.90
« banátska, nová	« 25.00—25.80
Jačmeň nový, prvotriedny	« 16.80—17.30
Raž prvotriedna	kor. 18.70—18.90
« druhotriedna	« 18.50—18.60
Ovos prvotriedny	« 20.80—20.80
« druhotriedny	« 19.50—20.00
Kukurica	« 12.80—17.30

Všetko po 100 kilogrammoch.

Múka pšeničná:

č.	0	1	2	3	4	5	6
K.	20.00	19.50	19.00	18.50	18.00	17.20	16.40
		č.	7	7½	8		
		K.	15.60	14.40	8.20		

Za 50 kilogrammov i s vrecom.

Strova:

Otruby drobné	kor. 11.00—11.20
« hrubé	« 11.10—11.30
Fazula veľká biela	« 20.00—21.00
Fazula strakavá	« 23.00—24.00
Zemiaky (hornouhorské) biele	« 5.00—5.20
« « ružové	« 5.40—5.60
« « žlté	« 6.80—7.00

Hrach lúpaný	kor. 44.00—54.00
Hrach nelúpaný, čistý	« 27.00—28.00
Šošovica čistá	« 25.00—36.00
Proso	« 18.00—20.20
Datelinové sáme, červená datelina	kor. 170.00—180.00
« « lucerna	« 146.00—190.00
Mak	kor. 64.00—74.00
Rasca (kmín)	« 68.00—
Konopné sáme	« 28.00—29.00

Za 100 kilogrammov.

Mäsité články:

Sviňská masť budapeštianska	kor. 161.00—163.00
« « vidiecka	« ————
Slanina mestská 4-kusová	« 150.00—151.00
« « 3-kusová	« 156.00—157.00

Koloniálny tovar:

Cukor v klobúkoch	kor. 82.00—82.50
« kockový	« 84.50—84.50
Spiritus denaturalisovaný, ku priemyselným účelom jeden barill	« 47.00—48.00
Spiritus rafinovaný, odanový vo veľkom	« 177.00—178.00
Petrolej fiumánsky, krištálový	« 38.00—38.00
» « White-Star (***)	« 32.00—32.00
» druhotriedny	« ————

Spolu so sudom.

Kresťania katolíci, čítajte len dobré katolícke knihy a časopisy!

Verte že slanovinový lieh sily

kráľom je slanovinových liehov!
za 6 korún franko posielajú 3 veľké alebo 6 stredných flašiek

„KOSMOS“-LABORATORIUM, Győr, Baross-út.

Najlepší český prameň k objednávaniu.

Lacné perie na posteľ!

1 kg. sivé dobré drapané 2 K. lepšie 2 korúny 40 hal.; prima polbiele 2 korúny 80 halierov; biele 4 K., biele páperové 5 K. 10 h.; 1 kg. veľmi fajne, ako snah biele, drapané 6 K. 40 h.; 8 K.; 1 kg. papierie, sivé 8 K.; 7 K.; biele fajnové 10 K.; najfajnejšie papierie z prs 12 K. — Pri obľadení 5 kg. franko.

Hotové posteľe z hustej tkaniny červeného, modrého, bieleho alebo žltého nankingu, 1 perina. 180 cm. dlhá 120 cm. široká s dvomi podhlavkami, každý 80 cm. dlhý 60 cm. široký, naplnený novým, sivým, veľmi trvácim mäkkým perím 16 K.; polpapierie 20 K.; papierie 24 K.; jednotlivé periny 10 K., 12 K., 14 K., 16 K.; podhlavky 3 K., 3 K. 50 h., 4 K. Periny 200 cm. dlhé 140 cm. široké 13 K., 14.70 K., 17.80 K., 21 K. Podhlavky 90 cm. dlhé 70 cm. široké 4.50 K., 5 K., 5.20 K., 5.70 K. Spodné periny z pevného vrázkovaného grádlu 180 cm. dlhé, 116 cm. široké 12.80, 14.80 K. Vývoz s poštovou dobierkou od 12 K. počnúc franko. Výmena alebo návrat dovolené.

Za nezopovedné návrat peňazi obšírny cenník zdarma a franko.
S. Benisch v Deschenitz č. 826., (Čechy.)

Lacné české perie!

5 kilo nové tmavé driapané 9.60 K., lepšie 12 korún, Biele mäkké, jak páper 18 K., 24 K. Biele ako snah mäkké jak páper, drapané 30,

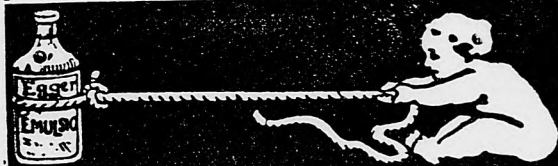
36, 42 K. — **Hotové posteľe.** Z červeného činovatu 1 dobre naplnená perina, alebo 1 zpodná perina 180 cm. dlhá 116 cm. široká K 10.—, 12.—, 15.—, 18.— 2 metre dlhá, 140 cm., široká K 18.—, 15.—, 18.—, 21.—. Poduška 80 cm. dlhá 58 cm. široká K 8.—, 8.50, 4.—, 99 cm. dlhá, 70 cm. široká K 4.50, a 5.50. Krom toho šotovujeme vo veľkosti dla vôle. Trojdielovú srstennú matrac na jednu posteľ K 27.— lepšej jakovosti K 33. Zasielky vyše 10 korún franko s poštovou dobierkou. Výmena a navrátenie dovoluje sa pri náhrade porta. Benedikt Sachsel, Lobes 135. pri Pilsen (Čechy).

Oznamy prijíma administrácia

„Kresťan“

Budapest, Szentkirályi-u. 28.

Slabé dieťa tľstne Slabé dieťa svalnatie Slabé dieťa kostnatie Slabé dieťa pevnie

jesli pečlivá matka, nemocou zoslabenému dieťaťu užívať dá norvegským rybácim olejom miešanú a ochrannou známku opatrenú

pravú „Egger“-Emulsiu

ktorá soslňuje kosti a prispieva ku tvoreniu svalov. Tento rybaci olej následkom nedostatčného vývinu zkrpatelých detí ako aj zoslábnutí, málokrvní, dospelí ochotne užívajú, bo chuť a vôňa tohoto lieku neupomínajú na rybaci olej.

K dostaniu v každej lekárni.

Cena pôvodnej flašky 2 kor.

Tri flašky za šesť korún, pri poprednom doručení peňazi posielajú franko.

Nádor lekárň, Budapest, VI., Váci-körut 17.

Háló-, étkező- és buffet-kocsik közlekedése a magyar királyi államvasutak vonalain.

Magyar királyi államvasutak 92.967/1911. számhoz.

II. R É S Z.

Érvényes 1911. évi május hó 1-től kezdve.

II. É t k e z ő - k o c s i k

Tétel	Vonal	Indul		Érkezik	
		honnan	óra-perc kor	hová	óra-perc kor
1	Budapest keleti p. u. — Wien Bruck—Királyhídán át	Budapest k. p. u. d. u. Wienből	2 05 8 50	4 1	6 40 1 30
2	Budapest keleti p. u. — Wien Bruck—Királyhídán át	Budapest k. p. u. d. e. Wienből	9 20 1 50	2 3	2 13 6 35
3	Budapest ny. p. u. — Wien Marcheggén át	Budapest ny. p. u. d. u. Wienből	5 15 9 05	11 103	9 33 1 40
4	Budapest ny. p. u. — Wien Marcheggén át	Budapest ny. p. u. reg. Wienből	7 55 4 50	104 109	12 14 9 05
5	Budapest ny. p. u. — Wien Marcheggén át	Budapest ny. p. u. d. u. Wienből	2 00 2 10	106 105	6 25 6 40
6	Budapest nyugoti p. u. — Kolozsvár	Budapest ny. p. u. d. u. Kolozsvártól	2 05 2 20	504 503	10 30 1 50
7	Kolozsvár — Brassó	Kolozsvártól reggel Brassóól	6 46 2 20	502 501	2 19 9 59
8	Budapest nyugoti p. u. — Káránsébes	Budapest ny. p. u. d. u. Káránsébestől	2 40 2 26	704 703	10 29 1 25
9	Budapest keleti p. u. — Piski	Budapest k. p. u. d. u. Piskitől	5 55 2 00	601 604	10 19 1 25
10	Budapest k. p. u. — Arad— Brassó	Budapest k. p. u. reg. Brassóól	7 05 6 00	602 603	10 04 9 31
11	Bpest keleti p. u. — Zimony	Budapest k. p. u. d. u. Zimonyról	3 20 6 19	904 903	10 18 1 00
12	Budapest keleti p. u. — Fiume	Budapest k. p. u. reggel Fiuméből	7 00 8 00	1002 1001	7 54 9 35
13	Bpest keleti p. u. — Kassa— Oderberg	Budapest k. p. u. reg. Oderbergtől	6 45 9 52	1502 1502	12 10 8 30
14	Budapest nyugoti p. u. — Máramrossziget	Budapest k. p. u. reggel Kassától	7 00 5 21	506 505	5 39 5 55
15	Budapest ny. p. u. — Zsolna	Bpest ny. p. u. reggel Zsolnától	7 05 3 20	1402 1405	1 33 9 45
16	Budapest ny. p. u. — Pozsony	Budapest ny. p. u. este Pozsonyba	6 50 11 11	1406 1401	10 14 9 40

III. B u f f e t - k o c s i k

Tétel	Vonal	Indul		Érkezik	
		honnan	óra-perc kor	hová	óra-perc kor
1	Bpest k. p. u. — Fiume	Bpest k. p. u. este Fiuméből	6 18 6 00	1004 1003	1 43 4 16
2	Budapest keleti p. u. — Vin- kovec — Zágráb	Budapest k. p. u. reg. Zágrábtól	3 09 6 13	1006 1005	8 50 9 35
3	Budapest k. p. u. — Sátoralja- újhegy	Budapest k. p. u. reg. Sátoraljaújhegyről d. u.	7 20 4 39	402 403	12 37 9 55
4	Budapest k. p. u. — Zimony	Budapest k. p. u. reg. Zimonyról	7 10 2 52	90 05	1 53 10 00

Jegyzet: Az étkező- és buffet-kocsik étkező terméit I. vagy II. oszt. menüjeggyel bíró utasok vehetik igénybe, külön illeték fizetése nélkül.
A buffet-kocsikban levő tilóliyekkel bíró külön szakaszok azonban csak I. osztályra érvényes menüjegyekkel, illetve menüjegyzetványokkal bíró utasok által használhatók.